

A woman with long blonde hair, wearing a grey knit beanie, a green and white patterned scarf, a dark blue sweater, and blue jeans, stands on a cobblestone street. She is holding the handlebars of a bicycle. The background shows a city street with cars and traffic lights, slightly out of focus.

MOEDIGE MENSEN!

Project
Armoede en Schulden

**De strijd
aangaan met de
zevenkoppige draak
van Armoede en schulden.**

MOEDIGE MENSEN!

Sociaal Werk Nederland, de brancheorganisatie voor sociaal werk (voorheen de MOgroep), wil met dit project armoede aanpakken door in 15 regio's krachtige lokale samenwerking te organiseren. Armoede vormt immers een steeds groter maatschappelijk probleem, terwijl het in Nederland niet meer zou hoeven voorkomen. Des te verdrietiger is het dat een grote groep mensen nagenoeg buitenspel staat, onder wie 200.000 kinderen. Niemand is gebaat bij een samenleving waarin mensen structureel op een houtje bijten. Hoe kun je dan nog bijdragen en meedoen? Daarom maakt Sociaal Werk Nederland zich sterk voor eendrachtige samenwerking tussen het bedrijfsleven, vrijwilligerswerk, gemeente en sociaal werk. Want alleen via brede integrale samenwerking kun je effectief de strijd aangaan met armoede en schulden.

Wat we willen

We gaan in de periode 2015-2017 in 15 arbeidsmarktregio's bijeenkomsten organiseren. Doel: 30 voorbeeldprojecten opstarten die lokaal bijdragen aan samenwerking en nieuwe preventieve aanpakken van het armoedevraagstuk. Met als tweede positief effect dat mensen die moeten rondkomen van een minimaal inkomen weer meer kunnen meedoen aan de samenleving.

Tegelijkertijd laten we onderzoek doen naar de voorwaarden en effecten van lokale samenwerking. Welke strategische keuzes maken mensen hierbij en waarom?

Vijftien arbeidsmarktregio's

We kiezen voor arbeidsmarktregio's, omdat daar afspraken gemaakt worden tussen gemeenten en het bedrijfsleven. Bij de arbeidsmarktregio's kan de kennis over effectieve publiek-private samenwerking bij armoedebestrijding worden vastgelegd.

Op grond van relevante variabelen hebben we 15 regio's geselecteerd waar de problemen groot zijn:

West-Brabant; Drechtsteden; Drenthe; Zeeland; Haaglanden; Rijnmond; Rivierenland; Midden-Brabant; Midden-Utrecht; Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe; Zaanstreek/Waterland; Midden-Gelderland; Friesland; Groningen; Zuid-Limburg.

**30
voorbeeld-
projecten
opstarten**

Een nieuwe manier van kijken naar hardnekkige problemen

Moed, krachtige coalities en samenwerkingsvormen

Sociaal Werk Nederland kan dit project nooit alleen uitvoeren, daarvoor is het armoedevraagstuk te complex. Het aanpakken ervan vraagt om durf, krachtige samenwerking en een lange adem. Het vraagt om kennis delen en onorthodoxe coalities aangaan om een nieuwe manier van kijken naar hardnekkige problemen te realiseren. Een andere bril is nodig, een bredere kijk, nieuwsgierigheid naar onbekende potentiële partners. Sociaal Werk Nederland organiseert bijeenkomsten om met elkaar aan de slag gaan rondom het thema armoedebestrijding. In de 15 arbeidsmarktregio's organiseren we 3 bijeenkomsten waar we met de verschillende deelnemers een netwerk willen oprichten voor langere duur waar 'good practices' verder worden uitgewerkt en besproken. Om dit te kunnen doen organiseren we twee regiobijeenkomsten met vrijwilligers (organisaties), sociaal werk, gemeente en het bedrijfsleven. De derde bijeenkomst is een bijeenkomst voor klantmanagers van sociale diensten en sociaal werkers. Deze derde bijeenkomst organiseren wij samen met Divosa en is alleen voor uitvoerders.

Naast deze regionale bijeenkomsten, organiseert Sociaal Werk Nederland in totaal drie landelijke bijeenkomsten:

1. "Moed en Groet"; werkplein 9 juni 2016 in Amsterdam, alle 15 AMR's bespreken vragen aan de hand van de werkpleinmethode. Dit alles versterkt door animerende sprekers. Bestuurders, gemeenten, bedrijfsleven en vrijwilligersorganisaties samen aan de slag. Een uitgebreid verslag staat op www.sociaalwerknederland.nl
2. "Moed en Nu": wat is het effect tot nu toe? Wat gaat er goed en waarom, wat gaat er niet goed en waarom niet? Meer berichtgeving volgt z.s.m. op www.sociaalwerknederland.nl
3. "Moed en Morgen": duurzaamheid, effecten en de eindstand. Meer berichtgeving volgt z.s.m. op www.sociaalwerknederland.nl.

De beoogde opbrengst

Afhankelijk van het specifieke thema en de deelnemende partijen kiezen we per regio de meest geschikte werkvormen voor de eerste twee bijeenkomsten. Daarbij gaat het om kennismaken, ieders problemen en belangen inventariseren en vervolgens de meerwaarde van samenwerking onderzoeken. Dat moet leiden tot afspraken over acties die de gewenste samenwerking dichterbij brengen. De opbrengst? Per regio mooie voorbeelden van nieuwe, duurzame samenwerking die we beschrijven in 15 inspirerende "Spierbundels", met per initiatief de kansen, valkuilen en eerste acties.

Klankbordgroep

Prominent onderdeel van het project is een klankbordgroep met vooraanstaande professionals (uit bedrijfsleven, kennisinstituten, sociaal werk) die hun expertise en netwerk inzetten om het project te ondersteunen, bijvoorbeeld bij eventuele 'wicked problems'. Dat geeft hen ook de kans om met hun eigen netwerk aan te sluiten bij onze 15 AMR's en hun voordeel te doen met de daar ontwikkelde initiatieven.

Help armoede Nederland uit

Dit project organiseert regiobijeenkomsten tussen sociaal werk, vrijwilligers, gemeenten en bedrijven. Zo ontstaat in iedere AMR een samenwerkingsnetwerk dat good practices kan genereren. We mikken op in totaal 30 good practices met uiteindelijk een aantoonbaar resultaat. Het is nodig de ander te kennen om te weten wat je voor elkaar kunt betekenen, hoe je samen op kunt trekken en dezelfde 'taal' kunt leren spreken. En dat is gemakkelijker als het om iets concreets gaat.

De toegevoegde waarde bestaat vooral uit de gewenste nieuwe en krachtige samenwerkingsverbanden. Want nogmaals: alleen via brede integrale samenwerking kun je effectief de strijd aanbinden met armoede en schulden. Dat is een lange weg, maar ook iedere lange weg begint met een eerste stap. Dit project is zo'n noodzakelijke eerste stap. Want hoe armoedig is een samenleving die armoede laat voortbestaan?

Brede integrale samen- werking

Jacqueline Beekman,
projectleider

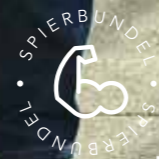
MOEDIGE MENSEN!

**Met dit project
wil ik daar echt
iets aan doen.
Moed moet!
Zeker nu.**

'Mijn moeder vertelde dat ik als kind vaak advocaatje speelde. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een tv-film over rassendiscriminatie in de Verenigde Staten. Met een lege toiletrol als microfoon richtte ik me dan tot een denkbeeldige jury, soms wel een half uur lang.

Uiteindelijk ben ik geen advocaat geworden, maar een sterk rechtvaardigheidsgevoel heb ik nog steeds. In dit land zouden we de ambitie moeten hebben om met elkaar af te spreken: in 2025 is er geen armoede meer. Inkomensverschillen zullen er altijd zijn, maar dat er nog steeds mensen door schulden in het verdomhoekje raken vind ik onbestaanbaar. Met dit project wil ik daar echt iets aan doen. Moed moet! Zeker nu. De tijd is er rijp voor en ik geloof heilig in de mix van lef, samenwerking en creativiteit. Voor mij persoonlijk betekent dat vanuit het sociaal werk nieuwe, daadkrachtige partners zoeken, zodat je het verschil maakt voor de mensen die het echt nodig hebben.'

Arthur van der Avert,
unithoofd IMW

MOEDIGE MENSEN!

Gewoon meedoen is al knap ingewikkeld!

'Al van jongs af aan kon ik me niet voorstellen dat ik ooit zou werken om iemand anders financieel rijker te maken, dus bij een bedrijf met winstoogmerk. Zo simpel is het. Tegelijkertijd was ik gefascineerd door de complexe samenleving waarin we leven. Gewoon meedoen is al knap ingewikkeld! Mensen die dat niet voor elkaar krijgen, zijn niet zwak. Soms juist bijzonder mooi, echte paradijsvogels. Dat ik hen indirect mag bijstaan, in mijn eigen stad, waar mijn vrienden wonen, waar ik de buurten ken, dat vind ik supergaaf.'

MOEDIGE MENSEN!

Bevlogen kerngroep Sallandse Dialogoog

Als de deurwaarder zich druk maakt, dan wordt het leuk. Die betrokkenheid zie je terug in de Sallandse Dialogoog. 'We willen een open netwerk zijn, een beweging waar persoonlijke emoties en zakelijke afspraken hand in hand gaan.' De leden van de kerngroep zijn in ieder geval bevlogen:

- Paul Bakker (manager kredietrisico's bij Rabobank Salland) is voorzitter: 'Als instellingen en bedrijven zijn we medeverantwoordelijk voor de problemen, maar we zijn ook bereid om die samen op te lossen. En dat zet mijn collega's bij de bank in beweging!'
- Madelon Vermeulen (projectleider bij het gemeentelijk Budget Adviesbureau Deventer): 'De gemeente investeert in schuldhulpverlening. Maar zonder brede en vernieuwende samenwerking redden we het niet.'
- Rens Jansen (deurwaarder bij Van den Bos, Jansen en Kersten): 'Zonde als hulpverleners voor hun cliënten niet het onderste uit de kan halen, zoals bij de beslagvrije voet. Ik laat hen graag zien wat ze nog meer kunnen doen.'
- Bettine Kleinbussink (zzp'er met haar bedrijf Organized4live): 'Ik zet mijn organisatietalent graag in voor de praktische coördinatie van de Dialogoog.'
- Henk Kinds (partner en coördinator): 'We kiezen voor een coöperatie omdat we langdurig met elkaar aan de slag willen en tegelijk een beweging willen zijn met grote persoonlijke betrokkenheid.'

Bettine Kleinbussink
Organized4live

Henk Kinds
partner en coördinator

Marijke Vos,
voorzitter
brancheorganisatie
Sociaal Werk

**MOEDIGE
MENSEN!**

Daarom willen we samen optrekken...

'Armoede komt zelden alleen, dat zie ik regelmatig bij werkbezoeken. De bureaucratische malle molen waarin mensen terechtkomen, het onbegrip van instanties: te gek voor woorden. Dus je hebt iemand nodig die de financiële kluwen ontwart, maar we moeten absoluut ook iets doen aan omstandigheden waardoor mensen afglijden. Eerder signaleren, alerter reageren. Daarom willen we samen optrekken met bijvoorbeeld woningcorporaties, werkgevers, energieleveranciers, gemeenten en vrijwilligers. We kunnen niet blijven toezien en hopen dat armoede ooit vanzelf over gaat.'

MOEDIGE MENSEN!

Colofon

Korte beschrijving Project Armoede en Schulden
"De Kracht van Samenwerken" 2015-2017

Uitgave

Sociaal Werk Nederland, brancheorganisatie Sociaal Werk
Koningin Wilhelminalaan 3
3527 LA Utrecht

Projectleider Jacqueline Beekman

030 - 7210721 (algemeen nummer)
06 - 22 78 45 60
beekman@sociaalwerk.nl
www.sociaalwerknederland.nl

Tekst

Jacqueline Beekman, Chris Bos (redactie)
Utrecht, februari 2016

Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van Sociaal Werk Nederland. Bij overname is bronvermelding verplicht.

**MOEDIGE
MENSEN!**

Uitgave van:

**Sociaal Werk
Nederland,**

brancheorganisatie
Sociaal Werk
